

liure

© Frederic Amat

moby dick, un viatge pel teatre

dramatúrgia **Marc Artigau**

direcció **Juan Carlos Martel Bayod**

imatges i espai escènic **Frederic Amat**

La Kompanyia Lliure

Teatre Lliure Montjuïc . del 4 al 21 de novembre

EL LLIURE DELS NENS

Moby Dick, un viatge pel teatre

dramatúrgia **Marc Artigau**   direcció **Juan Carlos Martel Bayod**

imatges i espai escènic **Frederic Amat**

La Kompanyia Lliure

---

intèrprets **Laura Aubert / Javier Beltrán / Paula Blanco / Pol López / Mima Riera / David Verdaguer**

---

vestuari **Frederic Amat** / il·luminació **Rai Garcia** / so **Igor Pinto** / vídeo **Joan Rodon** / coreografia **Montse Colomé**

---

ajudant de direcció **Aina Tur** / ajudant d'escenografia **Roger Orra**

---

producció **Teatre Lliure**

---

agraïments **Elena Orozco, Carlos Pich i Estela Robles**

---

espectacle en català recomanat de 6 a 12 anys (cicle inicial, mitjà i superior)
durada aproximada **1h. sense pausa**

horaris: funcions escolars: de dimarts a divendres a les 10h. i a les 11:30h.
                          funcions familiars: el dissabte i el diumenge a les 12h. i a les 17h.

preus: funcions escolars   6"
                          funcions familiars infants   9"
                          funcions familiars adults   12"

A causa de l'aforament limitat d'aquest espectacle, recomanem un màxim d'una entrada d'adult per cada entrada infantil.

Moby Dick, un viatge pel teatre

La imaginació d'una companyia de teatre que intenta representar **Moby Dick** i els dibuixos d'un artista com Frederic Amat faran d'aquesta aventura una experiència única, on cadascuna de les persones que hi participin es veuran envoltades de la màgia i la delicadesa del teatre.

Un recorregut pel Teatre Lliure en la recerca de la famosa balena blanca. Actuar i navegar a la vegada amb actors que interpretaran els personatges principals de la gran novel·la de Herman Melville.

Un muntatge absolutament actiu i itinerant, en què els espectadors coneixeran no només l'essència de la novel·la sinó també la màgia del teatre.

Un viatge d'estímul visual per al qual la imaginació juga un paper protagonista. El teatre serà el vaixell on tots junts, com mariners i actors, aprendrem a moure'ns com un equip sense deixar de tenir opinions individuals, aprendrem a navegar i a actuar.

Juan Carlos Martel Bayod

el sermó

Mariners...

la mar és com el teatre
sabem com comença però no sospitem com acabarà...
és infinit, inabastable,
haureu de seguir la ruta com si fos el paper que interpretareu,
sempre alerta, observar la mar,
escoltar el silenci del públic,
mariners...

Mariners,
haureu de guiar-vos en la foscor,
haureu de preparar-vos per allò inimaginable,
entrenar, assajar, resistir,
viatjareu per racons inaudits
viatjareu per espais... que no us ho podeu creure,
hissareu les veles
improvisareu damunt de les onades...

Mariners,
afineu bé les veus perquè haureu de projectar-les més enllà de l'horitzó,
sereu actors sense voler-ho
com el destí mou el vent que us durà ben lluny.
Ningú amb dos dits de front
seria mariner ni actor...
ningú amb dos dits de front
salparia en aquest viatge,
però també sé que ho porteu a dins,
que els mariners i els actors
es tornen bojós quan trepitgen la fusta dels vaixells o la fusta dels escenaris.
Navegar i actuar, actuar i navegar, navegar i actuar, actuar i navegar,
escolteu-me bé, gent de massa fe,
si malgrat tot voleu que l'aire us faci suar,
voleu que els focus us despentinin,
si malgrat tot
voleu endinsar-vos en aquest viatge que potser no té tornada,
aleshores...
folls de vosaltres només us puc dir...
que Neptú us acompanyi...

Marc Artigau

la novel·la

Moby Dick, en anglès, *Moby-Dick* o *The Whale* (La balena), és una novel·la de l'escriptor nord-americà **Herman Melville** publicada l'any 1851. Explica la història d'un rodamón anomenat Ismael (*alter ego* de l'autor) que s'enrola com a mariner al vaixell balener Pequod perquè li agraden les balenes. Sota les ordres del capità Ahab, que comanda la nau, sortiran a la recerca obsessiva de la gran balena blanca que dóna títol al llibre, que en un episodi anterior s'havia menjat una cama del capità.

Aquesta balena ha estat llegida com una metàfora de l'ideal inassolible i del sentit de la vida. Per a alguns, la història segueix un esquema bíblic i representa l'afany de l'home per controlar la natura o acostar-se a Déu, un desig alhora comprensible i malèfic. Per a d'altres, la influència del budisme és clara en la gènesi de la novel·la, i conforma alhora un al·legat en contra del racisme i a favor que els homes siguin vistos i jutjats com a individus. Per encara uns altres, es tracta d'un dels primers relats que, inspirat en la història natural de Thomas Beale, recull les tesis del darwinisme i converteix el punt de vista del narrador en el del naturalista o el de l'historiador. Melville fa servir la balena com a símbol de conceptes que anticipen el naturalisme literari i especialment el determinisme, i és el precursor d'una nova mirada sobre el món animal que marcarà el tombant del segle XIX al XX.

La carretera sobre

De l'escapada a la nova veritat en la literatura nord-americana

Viatjar i tornar-se a instal·lar en un lloc ha format part essencial de l'experiència americana des del primer viatge conegut de Leif Ericson, cinc-cents anys abans de Cristòfol Colom. Des deleshores, els europeus s'han traslladat al continent com a exploradors i, finalment, els americans el van travessar per anar a l'Oest formant part del *Manifest Destiny* i buscant l'*American Dream*, fins que van arribar al límit de la costa Oest. Llavors el viatge es va haver de girar cap a terres ja reocupades empaitant un somni que ja començava a marcir-se. Així mateix, els personatges de moltes obres americanes de ficció canvien pel fet de viatjar i busquen una nova veritat al final del recorregut. És el cas de *Moby Dick*, de Herman Melville, però també de *Les aventures de Huckleberry Finn*, de Mark Twain; *El gran Gatsby*, de Scott Fitzgerald; *El raïm de la ira*, de John Steinbeck; *A la carretera*, de Jack Kerouac; *Mort d'un viatjant*, d'Arthur Miller; *The Bean Trees*, de Barbara Kingsolver o d'*Enmig de la natura*, de Jon Krakauer. En tots ells, el viatge, causat per motius diversos, porta a la trobada amb la falsedat i la hipocresia alhora que obre els personatges al descobriment de coneixements nous o de noves veritats al final del viatge.

Peter Wiesen

Frederic Amat imatges i espai escènic

Barcelona, 1952

És pintor. La seva obra desafia una única manera de ser categoritzada. Ha estat publicada i exhibida arreu del món. La seva concepció oberta de la pintura l'ha portat a integrar en la seva activitat creativa múltiples llenguatges artístics. Ha fet escenografies per a dansa i teatre a partir de textos de Federico García Lorca, Samuel Beckett, Juan Goytisolo, Bernard-Marie Koltès, i Octavio Paz. També ha dirigit i conformat els espais escènics de l'òpera *El viaje a Simorgh* de Sánchez Verdú i dels oratoris *Oedipus Rex* de Stravinski/Cocteau i *Maddalena ai piedi di Cristo* de Caldara. Així mateix, ha il·lustrat diverses obres literàries com *Las Mil y Una Noches* o *La Odisea*. En

les seves intervencions en espais arquitectònics ha desenvolupat projectes que combinen pintura, escultura i ceràmica: *El Mural de les Olles*, *Villanurbs*, *Pluja de Sang* o *Mur de Jllsõ*. En aquest sentit plural ha estès la pintura a l'àmbit de la cinematografia en pel·lícules com *Viaje a la luna*, *Foc al Càntir*, *El Aullido*, *Danse Noire*, i *Deu Dits*.

Marc Artigau i Queralt dramaturgia

Barcelona, 1984

És llicenciat en Direcció escènica i Dramatúrgia per l'Institut del Teatre de Barcelona. Ha estat ajudant de direcció d'Oriol Broggi, Pau Miró i Julio Manrique entre d'altres. Com autor ha estrenat *Arbres* (Sala Beckett 2014), *Aquells dies azules* (Círcol Maldà 2014), *Un mosquit petit* (TNC 2014), *Ushuaia* (Premi Ciutat de Sagunt 2008 i Accèssit al Premi Nacional Marqués de Bradomín 2008), *A prop* al Teatre del Micalet de València, *L'estona que vaig ser poema*, (GREC 2010) i

l'Assaig Obert a la Sala Fabià Puigserver del Teatre Lliure a una nena nua llepa-li la pell llepa-li la pell a una nena nua. Amb *Les sense ànima* va guanyar el Premi Ciutat de Sagunt 2009 i el Premi Ramon Vinyes 2009. I amb *Caixes* el Premi Talúries de Teatre 2011 i va ser accèssit al Premi Nacional Marqués de Bradomín 2011.

Com a dramaturg ha treballat amb Oriol Broggi (*L'orfe del clan dels Zhao*), Àngel Llàcer i Manu Guix (*El petit Príncep*), Juan Carlos Martel, Pep Pla, Catherine Allard i Josep Maria Miró. Ha traduït, *Companyia K* de William March, *F3dra* i *L'ombra al meu costat* de Marília Samper. En poesia ha publicat *Primers Auxilis*, *Vermella* i *Desterrats*. Col·labora diàriament . escrivint un conte. al programa de Catalunya Ràdio *El club de la mitjanit*.

Juan Carlos Martel Bayod direcció

Barcelona, 1976

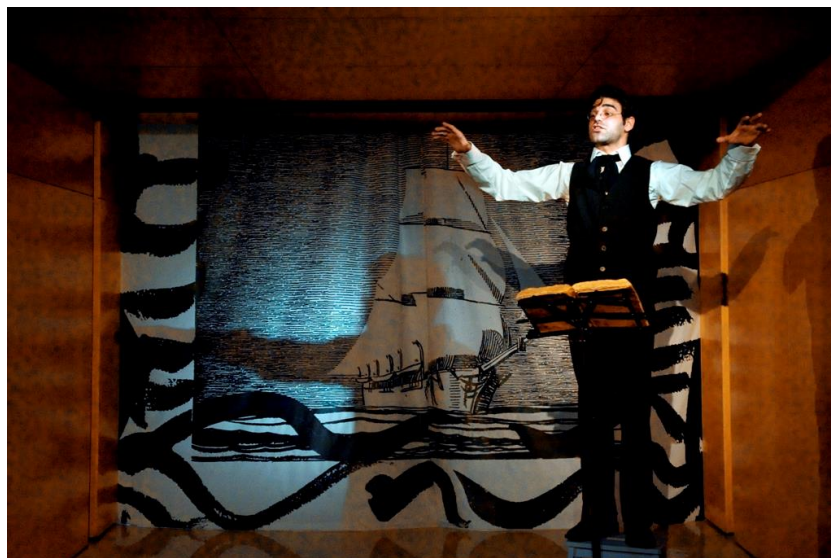

Director d'escena. Al 1995 ingressa a ESADE i al 1999 a l'Institut del Teatre de Barcelona, on es llicencia en Interpretació.

Membre del Lincoln Center Theater Directors Lab de Nova York. Completa la seva formació acadèmica al Rose Bruford College de Londres, a la Scuola Europea per l'Arte dello Attore de Pisa i a l'Oficinar Internacional de la Sala Beckett de Barcelona. Va ser escollit membre del Proyecto Bilbao Arriaga Teatroa dirigit per Lluís Pasqual, de qui ha estat ajudant de direcció i ha pogut treballar entre Espanya i Itàlia en obres com *La casa de Bernarda Alba*, *Donna Rosita nubile*, *Blackbird*, *Els Feréstecs* o *El caballero de Olmedo*. També ha estat ajudant de Carme Portaceli i de Calixto Bieito, entre d'altres, treballant per diversos teatres d'Europa.

De les seves direccions en destaquem *La Tempesta* d'August Strindberg, *L'òpera*, de Remo Binosi; *La marató de Nova York*, d'Edoardo Erba; *Camp de batalla*, de Matei Visniec; *Set nenes jueves*, de Caryl Churchill; *El lleig*, de Marius von Mayenburg; *Només sexe*, de Daniela Feixas; *God is a dj*, de Falk Richter; *L'olor sota la pell*, de Marta Buchaca; *Push up*, de Roland Schimmelpfennig, i *Atemptats contra la seva vida*, de Martin Crimp.

Aquesta temporada també dirigirà *Joc de miralls*, de Hattie Naylor, que s'estrena al mes de febrer a Montjuïc.

La Kompanyia Lliure

Un dels deures d'un teatre públic és recollir el patrimoni intangible de l'art de la interpretació, aquell que només es produeix en la trobada entre l'artista i el públic, i passar-ne el testimoni. **La Kompanyia Lliure** que va néixer la temporada passada agrupa un nucli d'actors que per edat correspondrien a allò que els sociòlegs han anomenat generació "perduda " o "espatllada" , és a dir, persones molt preparades i amb moltes dificultats per trobar feina. Des del Lliure hem volgut donar-los veu seguint iniciatives diverses. La més arriscada i també la més necessària (així ho va ser per a nosaltres també l'any 1976) és la creació d'una companyia pròpia on els seus membres puguin dirigir-se a totes les generacions d'espectadors, però sobretot a la seva pròpia generació, que puguin créixer i enriquir-se teatralment amb ells de la mateixa manera que generacions d'espectadors s'han format teatralment al Lliure, i nosaltres hem crescut en paral·lel esperonats per ells.

Els seus integrants són **Laura Aubert, Javier Beltrán, Paula Blanco, Pol López, Mima Riera i David Verdaguer.**

Aquesta temporada, La Kompanyia Lliure també forma part del repartiment de *Victòria d'Enric V, Somni americà, Tot pels diners i Frank V*

---

patrocinen **La Kompanyia Lliure Estrella Damm i Fundació Banc Sabadell**

Laura Aubert

Llicenciada en Interpretació per l'Institut del Teatre de Barcelona. Estudia violí amb Santi Aubert i cant amb Dolors Aldea i Elisenda Arquimbau. Actriu principal a la minisèrie *Barcelona Ciutat Neutral*, de Sònia Sánchez (TV3). Actriu a *Molts records per a Ivànov* i *Somnis de Somnis*, dir. Pep Tosar; *El casament d'en Terregada*, dir. Joan Castells (TNC); *Teoria de catàstrofes*, dir. Moisès Maicas; *Electra*, dir. Adrià Aubert, i en diversos espectacles d'Els Comediants, destacant com a cantant solista a *La flauta màgica*. Actriu i fundadora d'Els Pirates Teatre, ha participat en la majoria dels seus espectacles. També ha fet tallers de l'Institut del Teatre amb Xicu Masó, Teresa Vilardell i Pep Anton Gómez, entre d'altres. Anteriorment havia estat membre del cor infantil de *Turandot* dir. Núria Espert (Liceu) i a *I pagliacci* (Liceu), i actriu i cantant a *Brundibár* (Mercat de les Flors) i a *El bosc de Farucárun*, dir. J. Fondevila (Teatre Lliure). La temporada 2012/2013 va participar en la lectura dramatitzada de *La casa cremada* de A. Strindberg, i en el muntatge d'*Els feréstecs*, tots dos dirigits per Lluís Pasqual. La temporada passada va debutar a La Kompanyia Lliure participant en *Recordant la Fedra*, *La revolució no serà tuitejada*, *Moby Dick*, *un viatge pel teatre* i *El caballero de Olmedo*. Aquesta temporada ha participat en *Victòria d'Enric V* de W. Shakespeare, dir. Pau Carrió.

Javier Beltrán

És llicenciat en Humanitats per la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. Del 2004 al 2008 es va formar a l'estudi d'actors Nancy Tuñón. Ha seguit cursos d'interpretació amb Manuel Morón (Estudio Corazza), Claudio Tolcachir, Julio Manrique i Javier Daulte, entre altres. Ha treballat en diversos projectes teatrals com *Els nois d'història*, d'Alan Bennett, dir. Josep Maria Pou; *Guns Childs & Videogames* de Nao Albet i Marcel Borrás; *Dos Punkys y un vespino* de Marilia Samper, o *Paisaje sin casas* de Pablo Ley, dir. Aleix Fauró. També ha treballat en cinema formant part del repartiment de *Little Ashes*, de Paul Morrison, i d'*Animals*, de Marçal Forés. En televisió ha participat en sèries de TVC com *Zoo*, *Tornarem o La Riera*. La temporada passada va debutar a La Kompanyia Lliure participant en *La revolució no serà tuitejada*, *Moby Dick*, *un viatge pel teatre* i *El caballero de Olmedo*. Aquesta temporada ha participat en *Victòria d'Enric V* de W. Shakespeare, dir. Pau Carrió.

Paula Blanco

Llicenciada en interpretació per l'Institut del Teatre de Barcelona. Debuta en teatre amb *El casament dels petits burgesos*, de B. Brecht, el 2004. Des de llavors ha participat en una quinzena de muntatges, dintre els quals destaquen *Product*, de M. Ravenhill, dir. Lucy Morrison; *La plaça del diamant*, de M. Rodoreda, dir. Toni Casares; *El rei Lear*, de W. Shakespeare, dir. Oriol Broggi; *El coronel Ocell*, de H. Boitxev, dir. Rafel Duran; *El jardí dels cinc arbres*, a partir de textos de S. Espriu,

dir. Joan Ollé; *Rock and Roll*, de T. Stoppard, dir. Àlex Rigola; *Prime time*, un text propi i de Martí Torras dirigit per ell mateix; *À la ville de Barcelona*, de Joan Ollé, i *Toc-Toc*, de L. Baffie, dir. Esteve Ferrer. Ha fet diverses col·laboracions radiofòniques com a imitadora, i ha participat en algunes sèries televisives, com *Porca Misèria*, *Ventdelplà*, o *La Riera*, entre altres. La temporada passada va debutar a La Kompanyia Lliure participant en *Recordant la Fedra*, en *La revolució no serà tuitejada*, *Moby Dick*, *un viatge pel teatre* i *El caballero de Olmedo*. Aquesta temporada ha participat en *Victòria d'Enric V* de W. Shakespeare, dir. Pau Carrió.

Pol López

Debuta professionalment amb l'obra *Ran del camí* d'Anton Txékhov, dir. Joan Castells (TNC, 2002). Es llicencia en Art Dramàtic en l'Especialitat de Text per l'Institut del Teatre de Barcelona el curs 2009-2010. Al 2010 interpreta el personatge de Bobby a *American Buffalo* de David Mamet, dir. Julio Manrique (Espai Lliure) que gira per Catalunya i es prorroga en temporada. Per aquest paper és nominat als Premis Butaca 2010 al Millor Actor de Repartiment. El mateix any participa en *Anita coliflor*, de Pablo Rosal (Teatre Gaudí, Círcol Maldà i breu gira per Catalunya l'any següent). Al 2011 interpreta el personatge de Billy a *L'arquitecte* de David Greig, sota la direcció de Julio Manrique (Teatre Lliure). Fa temporada amb *American Buffalo* al Teatro de La Abadía de Madrid. Interpreta el personatge de Tibald a *Julieta&Romeo* de Marc Martínez (Festival Grec, Teatro Español de Madrid). Al 2012 la Companyia Solitària, de la qual és integrant, guanya la Beca Desperta i estrenen a la Nau Ivanow un text d'Aleix Aguilà dirigit per ell mateix. Interpreta el personatge d'Albert a *La monja enterrada en vida*, dirigida per Nao Albet i Marcel Borràs. Forma part del repartiment de *Cartes des de Tahrir*, sota la direcció de Pau Carrió (cicle Cartes Lliures, i després a La Seca). Amb Carrió es consagra en solitari amb el monòleg *Ivan i els gossos*, de Hattie Naylor. Fa temporada amb l'espectacle *Lava*, de Studio Orka, dins del cicle El Lliure dels nens. Aquest mateix any s'estrena com a director amb l'obra *Nòmades* d'Aleix Aguilà amb Pau Viñals (Companyia Solitària) dins el festival Stripart que coordina l'Antic Teatre. L'obra fa gira per terrats de Barcelona durant l'estiu. Encara durant la temporada 2012/13, forma part del repartiment d'*Els feréstecs*, de C. Goldoni, sota la direcció de Lluís Pasqual. En el mitjà audiovisual, ha participat com a secundari a la sèrie *Kubala Moreno i Manchón* de TV3, i ha treballat en cinema per a televisió sota la direcció de Sílvia Munt en dues ocasions. També ha estat sota les ordres de Paco Mir, Fernando León de Aranoa i Mikel Gurrea. Actualment interpreta diversos personatges del programa de televisió *Polònia*, dirigit per Toni Soler (TV3). La temporada passada va debutar a La Kompanyia Lliure participant en *La revolució no serà tuitejada*, *Moby Dick*, *un viatge pel teatre* i *El caballero de Olmedo*. Aquesta temporada ha protagonitzat *Victòria d'Enric V* de W. Shakespeare, dir. Pau Carrió.

Mima Riera

Llicenciada en interpretació per l'Institut del Teatre de Barcelona. Ha fet cursos d'interpretació amb John Strasberg, Clara Segura, Fernando Piernas, José Sanchis Sinisterra, Anantoli Vassíliev, Peter Clough i Christin Adaire; de dicció amb Raquel Carballo i de *clown* amb Christian Atanasiu. Debuta en escena el 2008 amb *El juego del amor y del azar*, de Marivaux, dir. Pere Planella. Ha treballat amb Llàtzer García als espectacles *Esquivel! Una comedia estereofònica*, *Kafka a la ciutat de les mentides*, *La terra oblidada* i *Ens hauríem d'haver quedat a casa*. El 2012 va formar part del repartiment de *Cartes des de Tahrir*, dir. Pau Carrió, dins el cicle *Cartes Lliures* (Teatre Lliure). En cinema ha participat a *La nit que va morir l'Elvis*, de P. Ferrer; *El árbol sin sombra*, de X. Miralles i a *Gunners in Barcelona*, de Fan Wu. La temporada passada va debutar a La Kompanyia Lliure participant en *La revolució no serà tuitejada*, *Moby Dick, un viatge pel teatre* i *El caballero de Olmedo*. Aquesta temporada ha participat en *Victòria d'Enric V* de W. Shakespeare, dir. Pau Carrió.

David Verdaguer

Actor format al Col·legi del Teatre de Barcelona. Ha participat, entre altres, als espectacles teatrals *Els bojós del bisturí* de Ray Connie, dir. Àngel Llàcer; *My Way* de Jordi Faura, dir. Abel Coll; *Hui clos*, de J. P. Sartre, dir. Raimon Molins; *La doble vida de John*, de Ray Connie, dir. Àngel Llàcer. Fundador de la companyia El Nacional Noensvol, va participar en els espectacles *La Silibarrera* de Txema Stamford, *Sam* de Samuel Beckett, dir. Llàtzer Garcia i Abel Coll; *Minim-mal Show* de Belbel i Górriz; *Estercolacies I i II* de T. Stamford. Actualment forma part de la companyia La Bacanal, amb la qual presenta l'espectacle *Dos machos verdes fritos*. Ha participat a les pel·lícules: *Barcelona, ciutat neutral*, *Cuatro Estaciones* i *Tres dies amb la família*. I en televisió es va donar a conèixer amb *Alguna pregunta més?*, i ha col·laborat a les sèries *Sagrada Família*, *Pop Ràpid*, *Zoo*, *Ventdelplà*, *El cor de la ciutat*, *Plats bruts*, *Polònia...* La temporada passada va debutar a La Kompanyia Lliure participant en *Recordant la Fedra*, en *La revolució no serà tuitejada*, *Moby Dick, un viatge pel teatre* i *El caballero de Olmedo*. Aquesta temporada ha participat en *Victòria d'Enric V* de W. Shakespeare, dir. Pau Carrió.

El Lliure dels nens

Per quart any consecutiu, renovem el nostre compromís amb els més petits per fer-los accessible el teatre. **El Lliure dels nens** compta en aquesta edició amb tres espectacles per a infants entre 0 i 12 anys. Tres propostes altament atractives tant per als nens com per a les escoles.

Quan fem teatre per a nens i per a joves, sembrem una força immensa i, alhora, proporcionem el descobriment immediat del món. Més alegria, més riure, més curiositat, més comprensió sobtada, més canvi perceptiu, més llàgrimes d'empatia, més experiència de la meravella i de la reflexió profunda. Més, de tot allò que significa estar viu.

Yvette Hardie (presidenta de l'Associació Internacional de Teatre per a Infants i per a Joves ASSITEJ).

© Escola Mas Rampinyo